

A close-up photograph of a person's hand holding a blue pen, signing a document. The document is white with some text and a signature line. The background is blurred, showing another person's hand. A teal circular graphic is in the top left corner, and a teal horizontal bar is in the center.

Avtal 23

Avtalskonferens 23 september

Upplägg för dagen

- Tillbakablick på avtal 20
- Nuläge
 - LAS, Omställning, Pension
- Framåtblick på de samhällsekonomiska förutsättningarna inför nästa års avtalsrörelse

Kort paus

- Hur bedrivs arbetet med en avtalsrörelse på Sobona?

Längre paus

- Inspel och frågor

Tillbakablick på Avtal 20

- Efter sammanslagningen av KFS och Pacta 2018 hade vi arbetat för en homogenisering av avtalsmaterian i Sobona inför avtalsrörelsen 20.
 - Jämförelse av de befintliga avtalen och i förekommande fall med konkurrerande avtal på arbetsmarknaden.
 - Förankring med branschråd
 - Förankring med motparterna
- Vi ville gå från 15 KFS avtal och 9 Pactaavtal till 12 st avtal i Sobona.

Avtal 20

- Corona satte allt på paus och avtalsrörelsen sköts från våren till hösten
- De nya avtalen skulle träda i kraft 1 januari 2022 för att hinna informera/utbilda och förbereda allt i lönesystem och därför fick även de gamla avtalen förhandlas parallellt med utlöptid 31 dec 2021.
- Förhandlade med alla motparter samtidigt för att åstadkomma samma avtal med alla – medarbetaravtal.
- Nådde överenskommelser (BÖK) för alla tekniska branscher samt Besöksnäring och kulturarv att träda i kraft per 1 januari 2022. Tecknade HÖK/AB för övriga branscher exklusive personlig assistans.

Sobonas branscher

Bransch	Antal företag	Antal anställda
Energi	223	12 646
Fastigheter	141	6 877
Region- och samhällsutveckling	213	4 314
Besöksnäring och kulturarv	122	4 294
Utbildning	80	6 590
Vård och omsorg	79	9 840
Vatten och miljö	93	7 995
Räddningstjänst	40	11 122
Hälso- och sjukvård	41	22 773
<i>Personlig assistans</i>	26	3 844
Flygplatser	18	646
Trafik	11	3 576

BÖK 20

- Utbildade och informerade i flera omgångar under 2021 för att nå ut med vad som komma skulle.
- 1 januari 2022 bytte så ca 750 företag kollektivavtal (varav drygt 600 i BÖK-branscherna)
- När man slår ihop avtal och gör stora förändringar kommer det alltid att finnas lösningar som passar bättre eller sämre för en del och krav man inte får igenom hela vägen med de fackliga motparterna.

Nuläge LAS, Omställning, Pension

LAS

- Förändringarna i LAS som trädde i kraft vid halvårsskiftet och får fullt genomslag 1 oktober kommer att få stora konsekvenser framförallt när det gäller företrädesrätt och konvertering till tillsvidareanställning.
- Förändringarna i andra delar av LAS kommer att ta längre tid att se effekterna av men vissa förändringar som är positiva ur arbetsgivares synvinkel sker också.
- Vill du fördjupa dig i LAS har vi inspelade webinarier och FAQ på vår webb.

Omställning

- 1 oktober träder det nya omställningssystemet igång på hela svenska arbetsmarknaden.
- Möjlighet till stöd både under och efter anställning i form av ”coachning”/söka jobb hjälp samt olika former av studiestöd.
- Höjd premie i Omställningsavtalet KOM-KR – 0,25 %. 0,15 % återbetalas av staten (AG som omfattas av KFS Trygghetsavtal betalar bara 0,15 % inledningsvis).

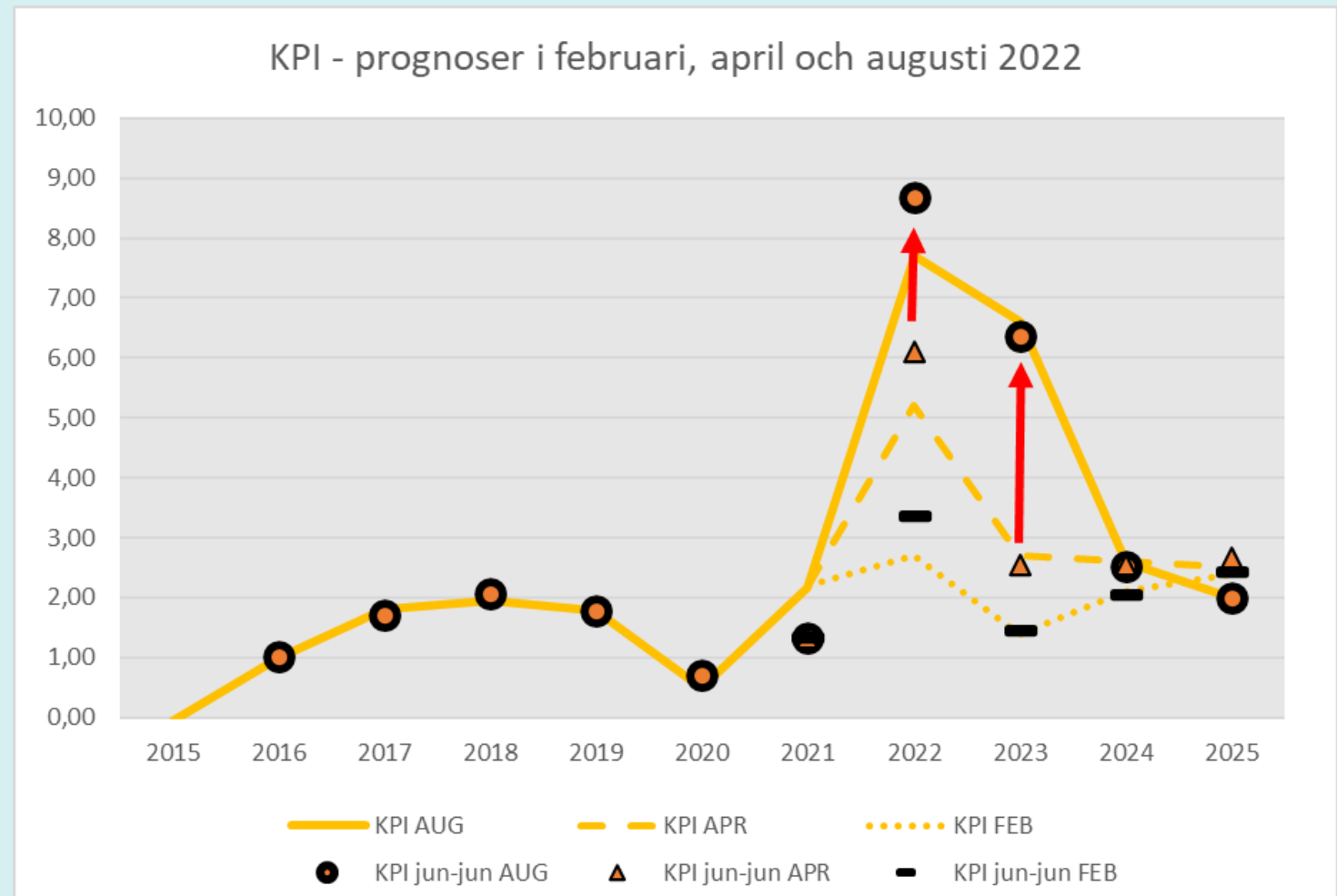
Pensionerna

- Överenskommelse om höjda avsättningar till de avgiftsbestämda pensionerna i AKAP-KR samt att de som omfattas av PA-KFS 09 går över på AKAP-KR. Nya nivåer blir 6 % respektive 31,5 %.
- Hög inflation ger kraftigt höjda prisbasbelopp vilket påverkar pensionsskulderna kraftigt och kostnaderna ännu mer än avtalet.
- Pågår fortfarande förhandlingar gällande sjuka och föräldralediga som omfattas av PA-KFS 09.
- Mer information kommer löpande och dagsaktuell information finns på vår webb där vi också har ett inspelat webinarium.

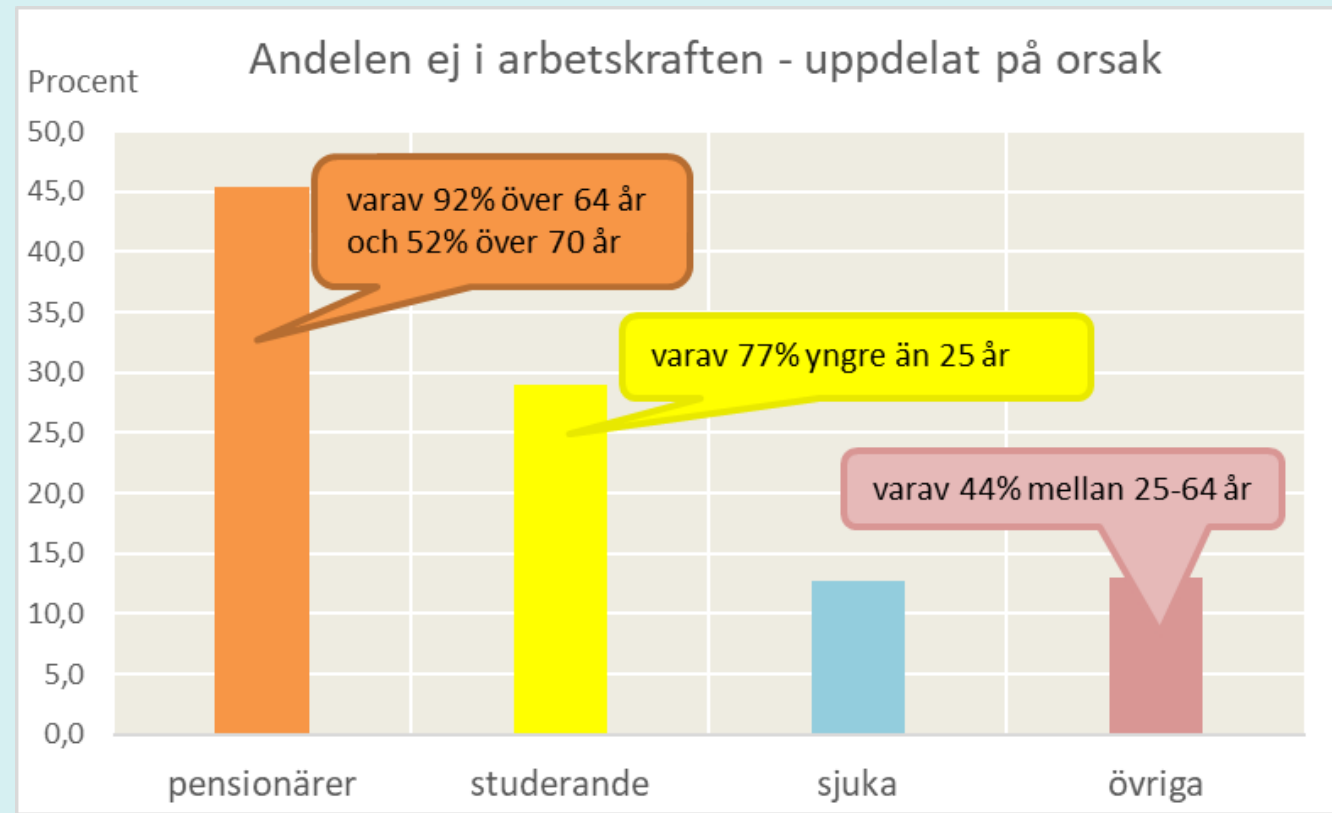
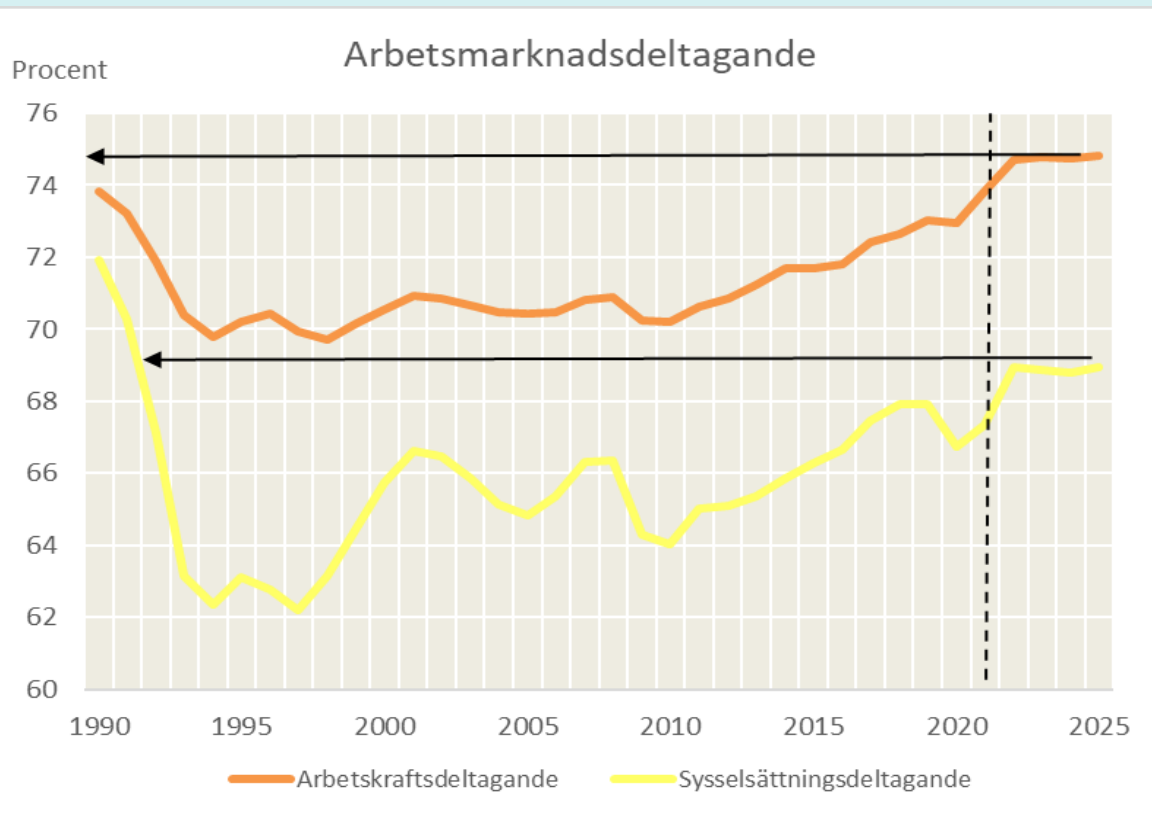
Det ekonomiska läget

Hög inflation skapar stora problem - normaliseras till 2024 (om inga fler chocker)

- Utfallen har överraskat alla, även Riksbanken
- Ökande energikostnader 2022
- Ökad underliggande KPIF 2022-23
- Snabba räntehöjningar kylv snabbt av ekonomin (KPI 2022-23)
- Pressar inte upp lönerna (än?), hushållens köpkraft faller

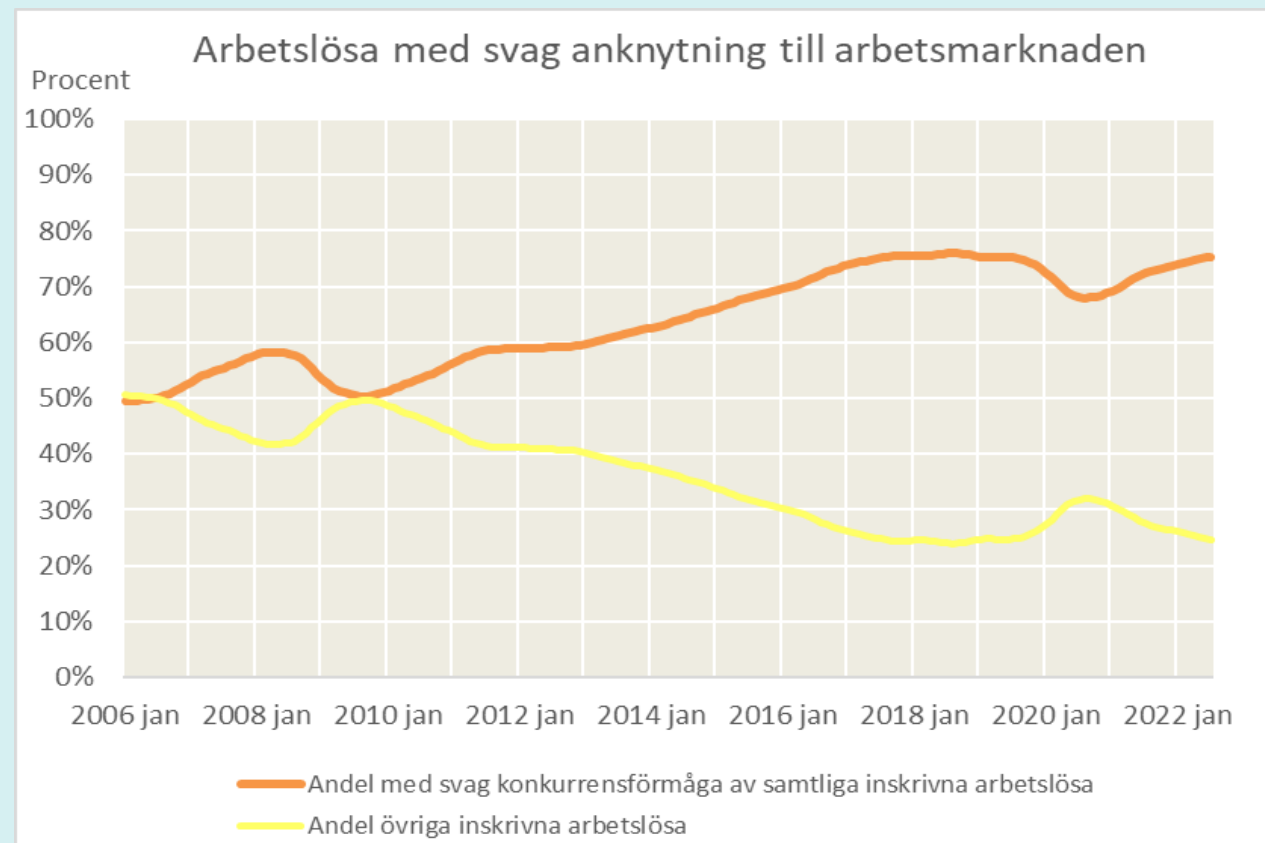
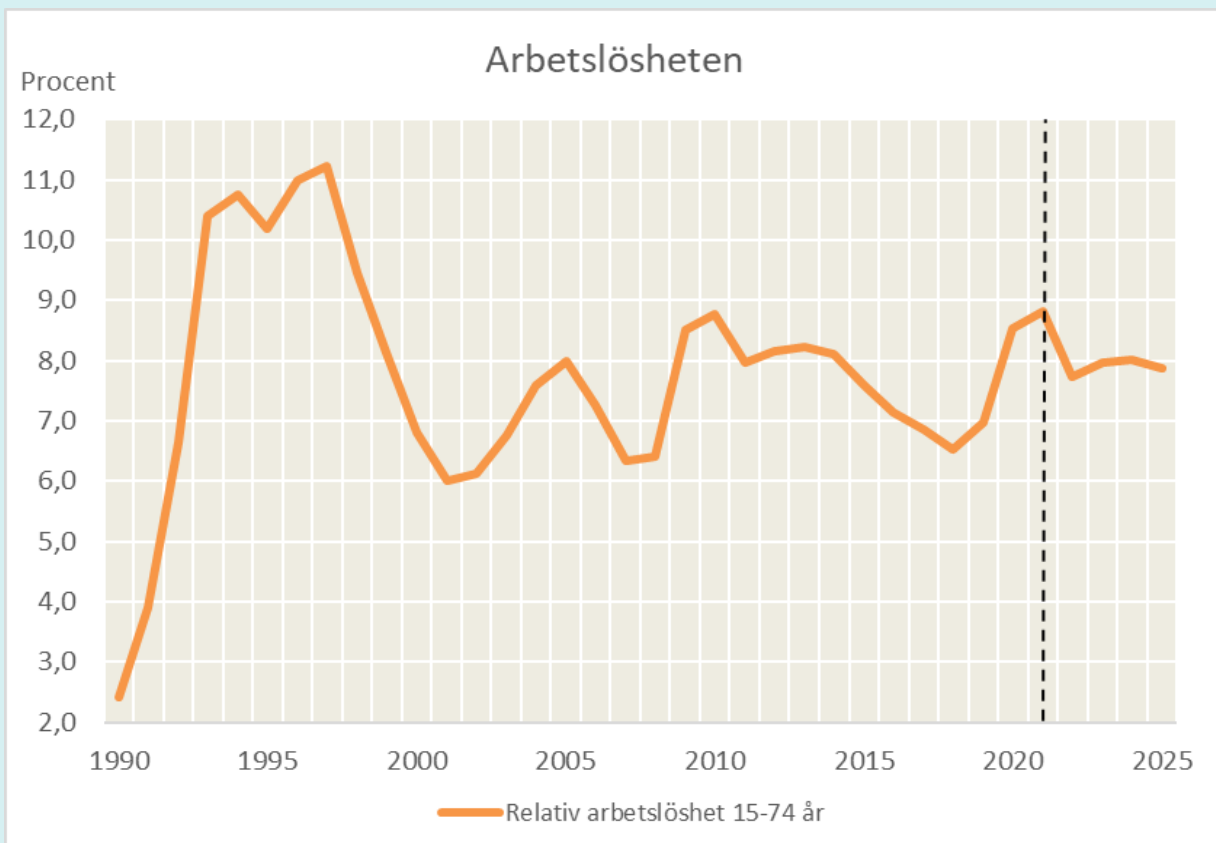

Het arbetsmarknad trots sämre utsikter - men hur mycket kan arbetade timmar öka?

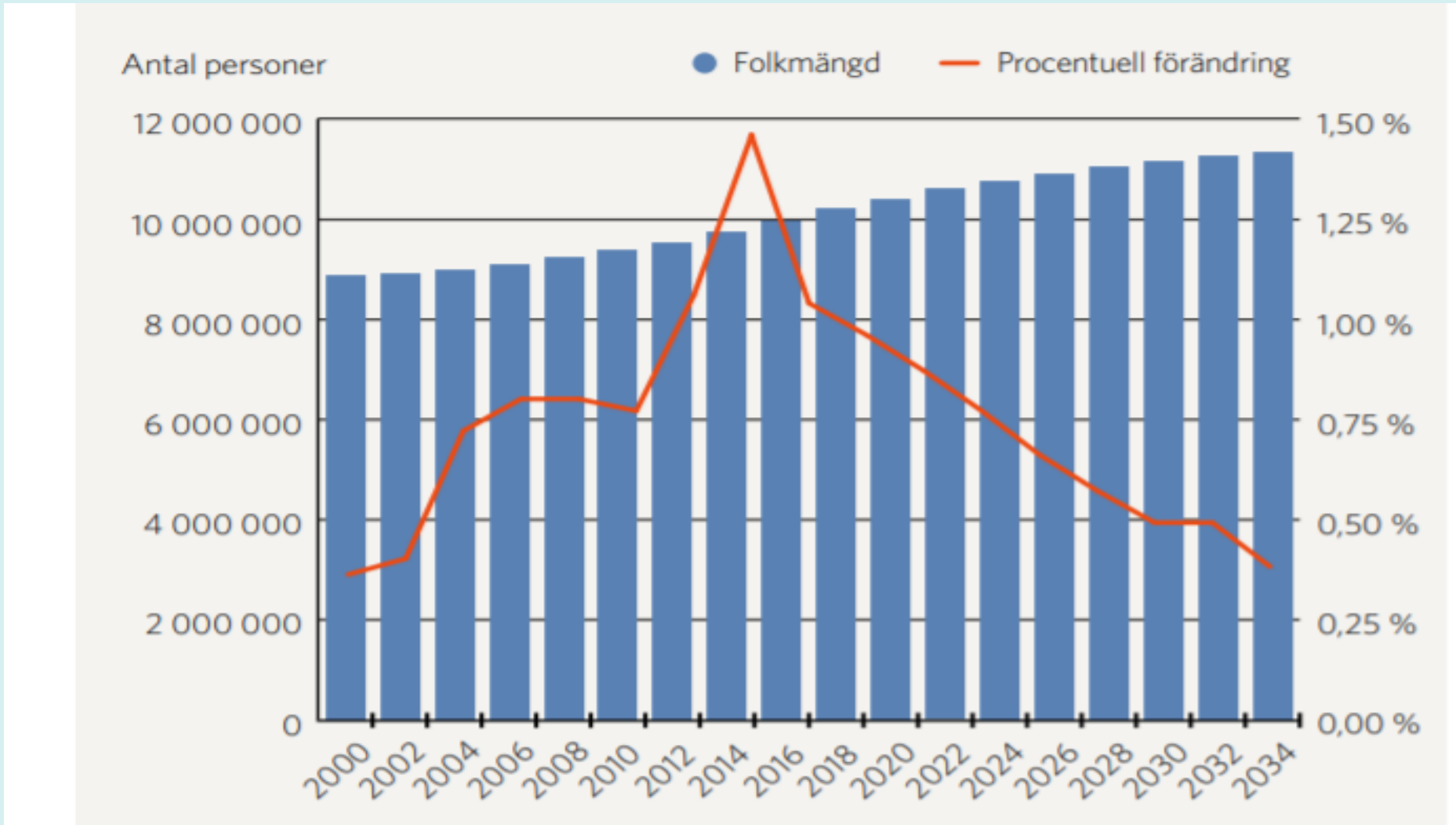

Höga trösklar in i sysselsättning

- hög andel arbetslösa med små chanser till jobb

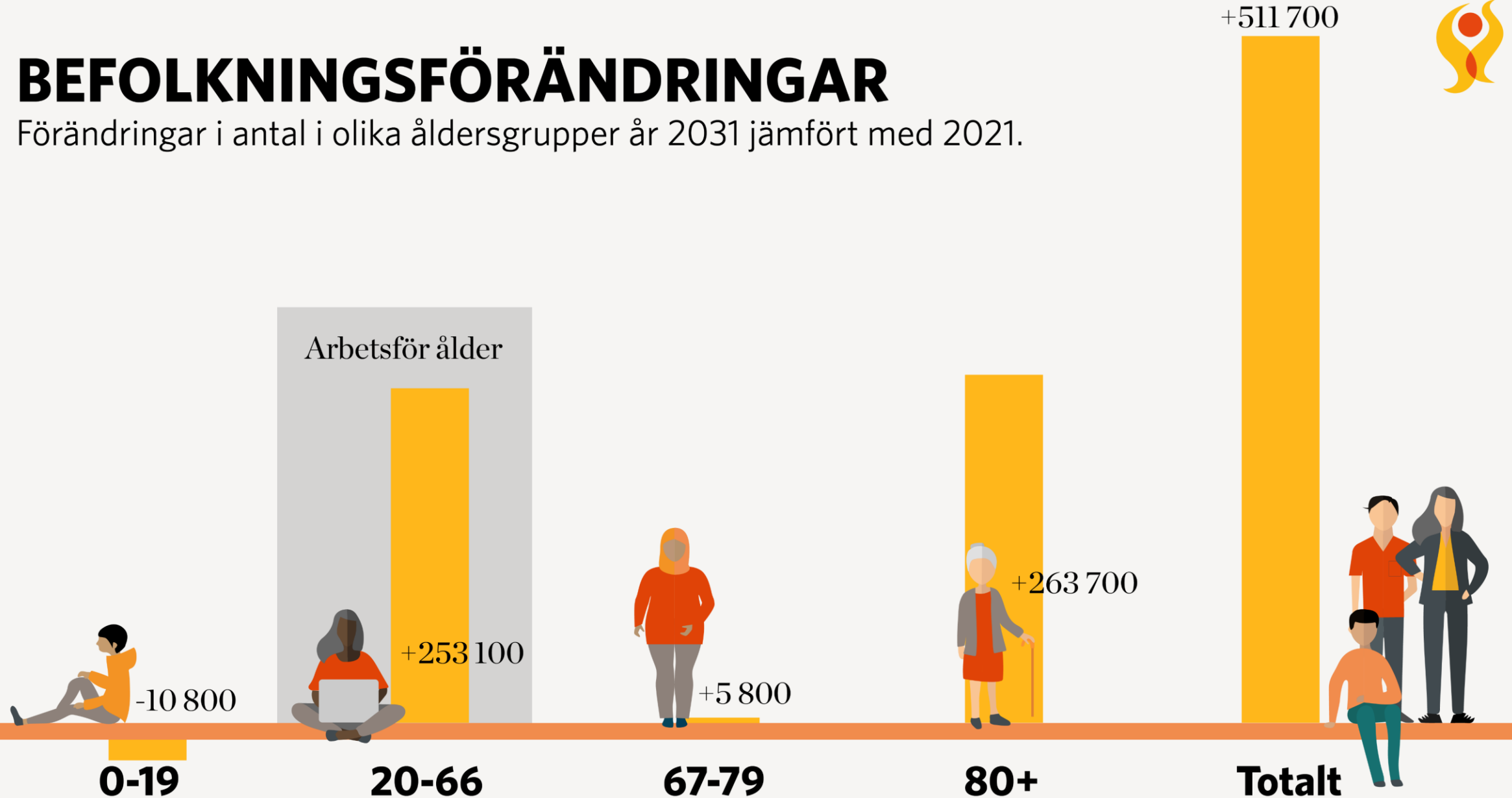

Sveriges folkmängd och utveckling

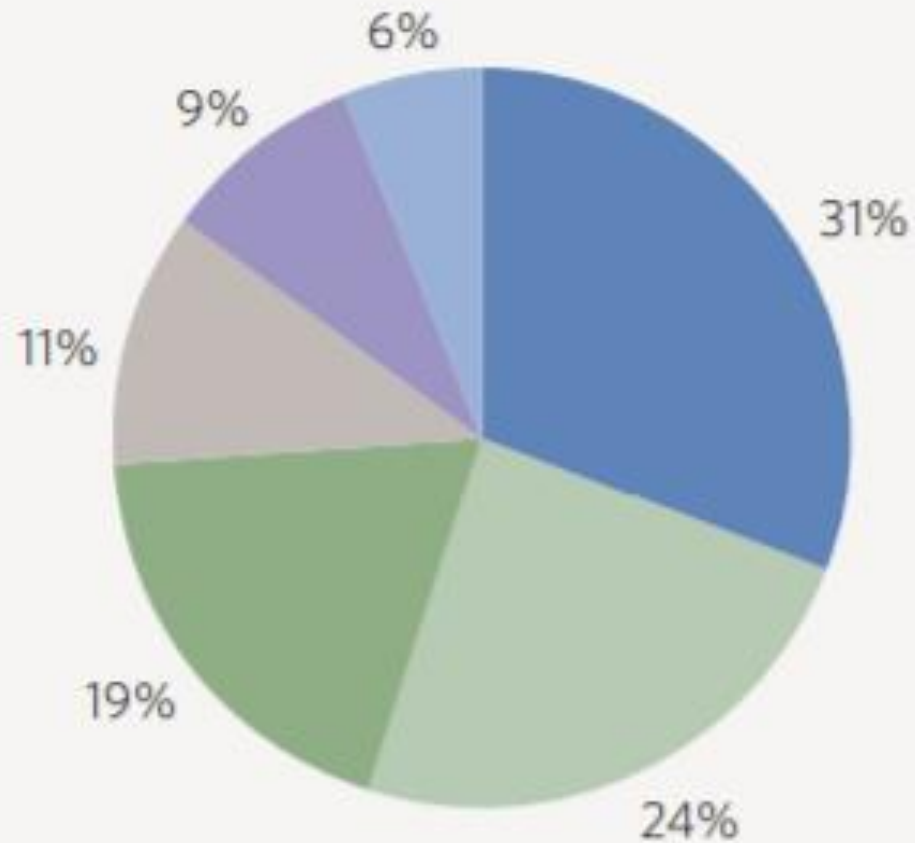

BEFOLKNINGSFÖRÄNDRINGAR

Förändringar i antal i olika åldersgrupper år 2031 jämfört med 2021.

Fördelning av investeringarna i kommuner och regioner

■ Fastigheter

■ Infrastruktur

■ Energi

■ Bostäder

■ Vatten och avlopp

■ Övrigt

Sammanfattning ekonomiska läget

- **Inflations- och räntechock** kyler av global och svensk ekonomi ffa 2023
- Svag svensk **BNP-ökning** under loppet av 2022 och 2023
- Arbetsmarknaden försvagas men med fördröjning; det svåra rekryteringsläget, underliggande befolkningstillväxt samt den stabila sysselsättningen för offentlig sektor håller uppe antalet **arbetade timmar**
- Höga **prisökningar** slår inte bara på hushållen; även företag och offentlig sektor drabbas (inflation prognosen kraftigt uppskriven för 2023)

Konsekvenser för avtalsrörelsen 23

Avtalsförhandlingar på arbetsmarknaden 2023

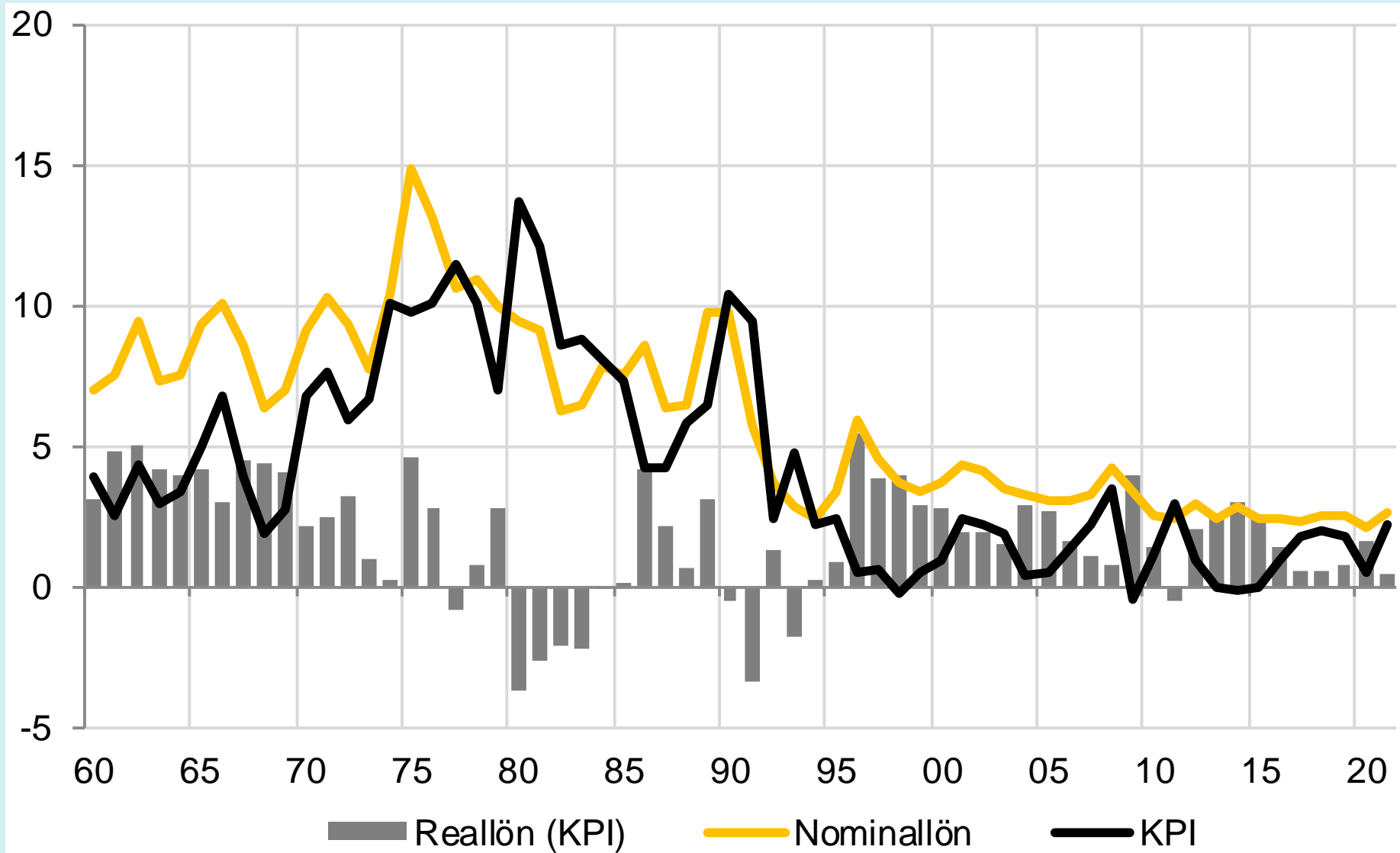
- Våren 2023 löper ett stort antal löneavtal på arbetsmarknaden ut. Mycket besvärliga förhandlingar väntas
- Prisökningarna har ätit upp stora delar av tidigare löneökningar
- Brist på arbetskraft på vissa delar av arbetsmarknaden riskerar att leda till att arbetstagarsidan kräver högre löner
- Press på arbetsgivarna

Avtalsförhandlingar på arbetsmarknaden 2023

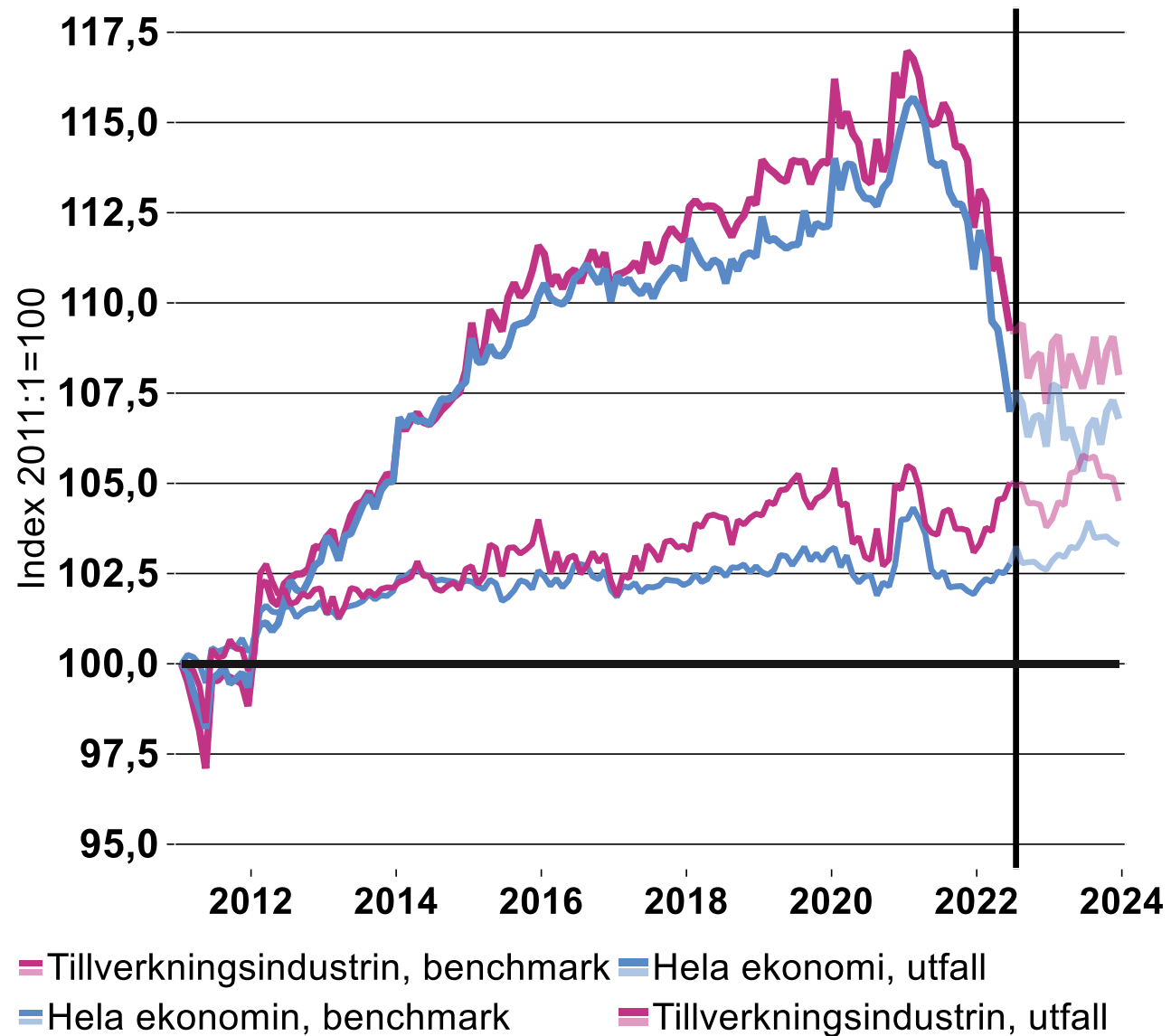
- En stark löneglidning på en del av arbetsmarknaden kan påverka så att andra grupper också kommer att vilja ha löneökningar
- Stora löneökningar kan spä på den redan höga inflationen ytterligare och sätta i gång en ny pris- och lönespiral
- Hög inflation i kombination med en stor avtalsrörelse kan leda till stor oro på arbetsmarknaden under våren
- Det pågår strejker på arbetsmarknaden i övriga Europa

Reallön sedan 1960

Årlig procentuell förändring

Sverige: Löntagarna har kvar fallhöjd

Källa: Industriekonomerna, SCB

Sammanfattningsvis inför avtalsrörelsen

- Kraftigt försämrade resultat kombinerat med hög inflation 2023
- Brist på arbetskraft framöver
- Nya arbetssätt krävs
- Viktigt att hålla fast vid den svenska lönebildningsmodellen

Avtalsrörelsen 2023 för Sobona

DAGS FÖR PAUS 5 min

Avtalsrörelse på Sobona

Avtal som ska förhandlas 2023

Den formella hanteringen av avtalsfrågor

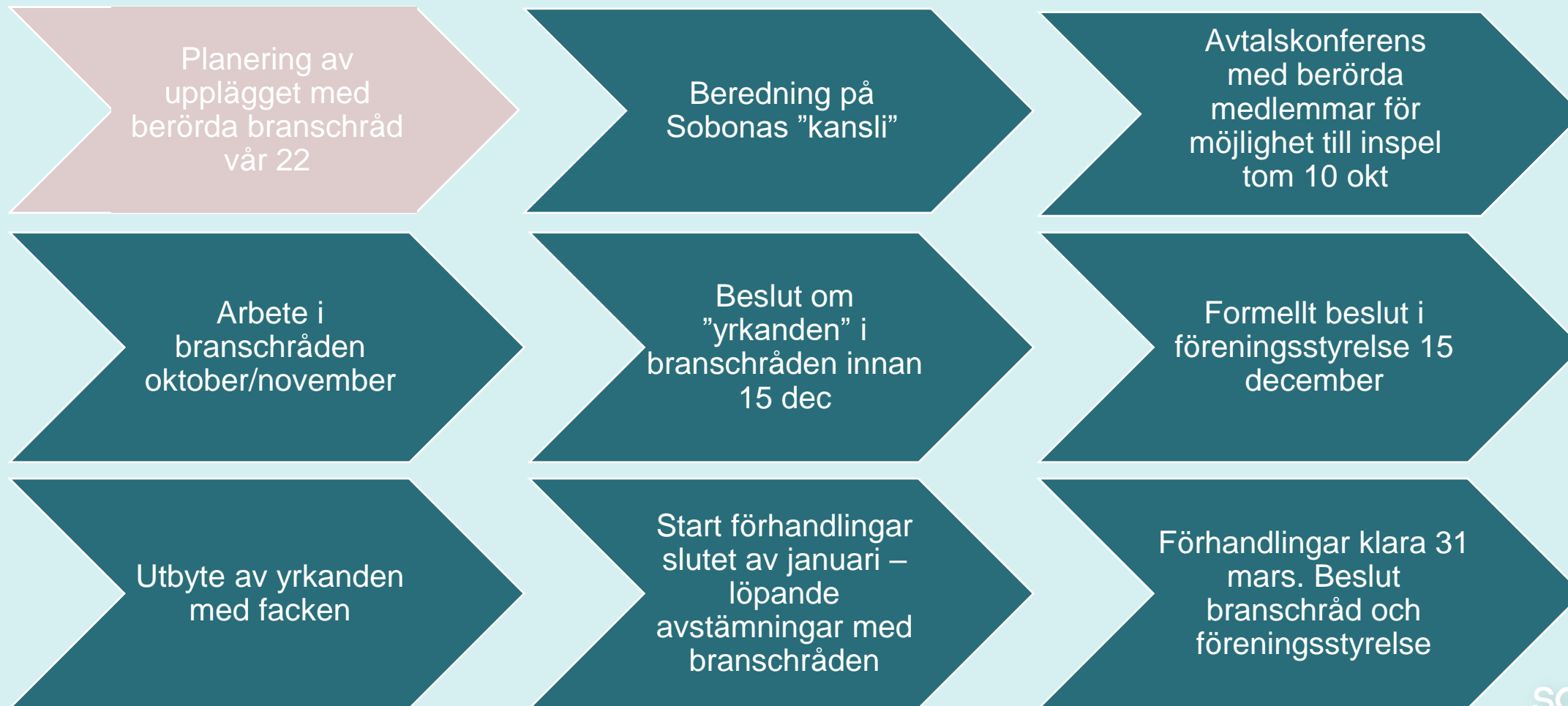
- Branschråden eller den arbetsgivardelegation som ett branschråd utser är medlemmarnas beredande, arbetande och beslutande organ i branschspecifika avtalsfrågor (BÖK förhandlingar)
- Avtalsrådet har att hantera övergripande avtalsfrågor exempelvis pensions- och omställningsavtal
- Föreningsstyrelse har att formellt anta det framförhandlade avtalet

Branschråden har en central roll i avtalsarbetet

Branschansvariga förhandlare tar tillsammans med branschråden fram en strategi för respektive avtalsförhandling gällande

- Omvärldsläget, bakgrund, spaning med avseende på berört avtal
- Målsättning - vad vi vill åstadkomma
- Vad vi tror facken vill ha
- Identifiera möjliga kommunikationsfrågor/-behov för resp område

Hur Sobona jobbar med en avtalsrörelse

Förhandlingarnas ”ramar”

- Industrin går före och sätter ”märket” vilket gör att våra slutförhandlingar inte kan påbörjas förrän dem är klara på industrin vilket ska ske runt 1 april

Märket är både nivån på löneökningarna och avtalsperiodens längd.

- I dagsläget är det större osäkerhet än någonsin gällande möjliga nivåer vilket brukar tala för ett kort avtal
- Skulle vi inte nå en överenskommelse och en motpart varslar om konflikt träder reglerna för konflikthantering i LAS och Sobonas förhandlingsordningsavtal in

Kommunikation under förhandlingar

- Förhandlingssekretess råder så detaljerad kommunikation sker enbart med branschråden
- Övergripande information om hur det fortlöper ges via våra olika kanaler
- Så fort avtalet är klart kommuniceras detta och datum för en webbsänd avtalskonferens sätts ut

BÖK 23

1. Vad har upplevts som problematiskt i de nya avtalen?
2. Vad är högsta prioritet att driva som förändringar i kommande avtalsrörelse?
3. Vad är viktigt att behålla i de nuvarande avtalen?

Förhandlare

JOHN NILSSON
Förhandlingschef

CECILIA TAZEWELL
Besöksnäring och kulturalarv

DAVID CARLSSON
Fastigheter och
Energi

**ALEXANDRA
WÅHLSTEDT**
Trafik

GÖRAN HOLM
Vatten och Miljö
och Flygplatser

JOAKIM RYDVALL
Flygplatser

MONIKA LACK
Fastigheter

SOFIA LUNDEVALL
Energi

GHAZAL HERNESTEN
Besöksnäring och kulturalarv,
Trafik

DAGS FÖR PAUS 15 min

Frågor eller förslag? Skriv i chatten!

TACK!

